

INFLUENȚA POLITICII ECONOMICE ASUPRA DEZVOLTĂRII IMM

Angela CHELARU

Catedra Management

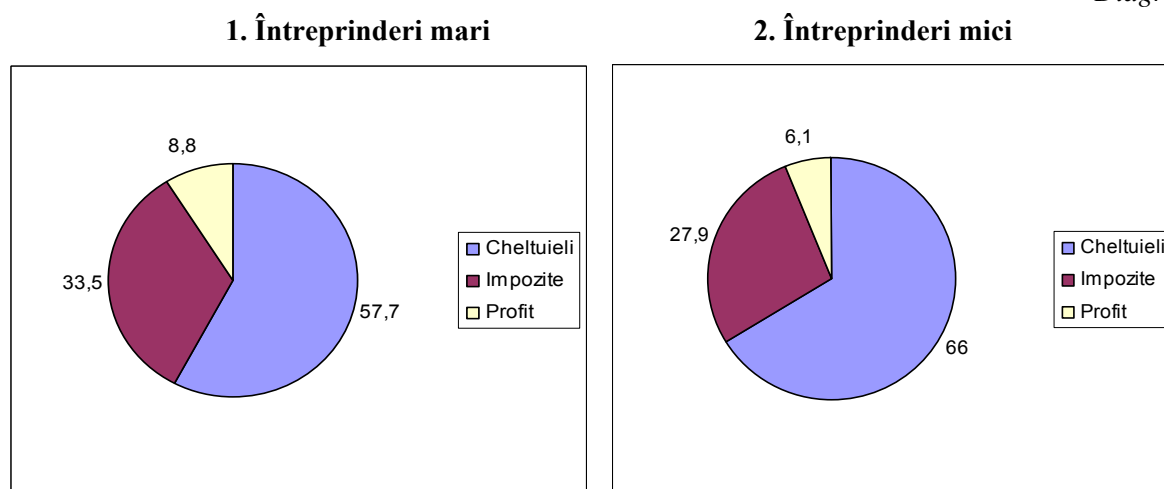
Republic of Moldova needs a strategy as to development of small business. Analyzing influences the system of taxation for SMB. The idea proves to be true that small business requires a special attitude and deferential policy of taxation.

The reorientation of the official economic policy to standards of EU made us look more optimistically at this problem, but without avoidance of a rigid competition in this space and the native economic tradition of the market demands to be reformed in radically.

Dezvoltarea producției a fost pusă întotdeauna pe primul plan în politica economică a Republicii Moldova. Condițiile pentru dezvoltarea producției în micul business au fost însă întotdeauna vitrege. Motivul nu poate fi lipsa resurselor și persistența datoriilor externe, ci mai degrabă dominația concepției că doar având întreprinderi mari vom putea rezolva toate problemele macro- și microeconomice. Discordanța din societate se răsfrânge și asupra dezvoltării ei economice, cu toate că pot fi găsite argumente ce ar demonstra contrariul. Pendulările incontrolabile în crearea de programe și strategii economice și evitarea directă de a susține întreprinderile mici fac să se dezvolte și consecințe economice nocive: migrație ilegală, corupție, abuz de putere și căpătuială pe contul resurselor limitate. Este, parțial, și o moștenire, dar și un rezultat al ignoranței ridicate la nivel strategic.

Bineînțeles, putem afirma că sunt de vină consultanții străini, care ne-au dat sfaturi care mai de care contradictorii, uitându-se că sfaturile au fost **date** și nu **impuse**. În același timp, în Republica Moldova este o armată de specialiști de probă înaltă, care ar putea prin unirea forțelor să elaboreze o strategie bine pusă la punct în ce privește dezvoltarea economică reală a Republicii Moldova, unde își va găsi locul binemeritat și micul business. Încercând să schițăm influența impozitării asupra întreprinderilor mici, căutăm să confirmăm ideea că micul business are nevoie de o atitudine specială și că această problemă trebuie tratată în plan multi-dimensional. Două diagrame ne permit să apreciem, prin compararea rezultatelor întreprinderilor mari și a celor mici, că prin impozitare egală pentru întreprinderile mari și cele mici rezultatele în industrie, de exemplu, sunt în detrimentul celor mici. Astfel, se impune concluzia că politica fiscală în sfera dată a fost de la început greșită.

Diagrama 1

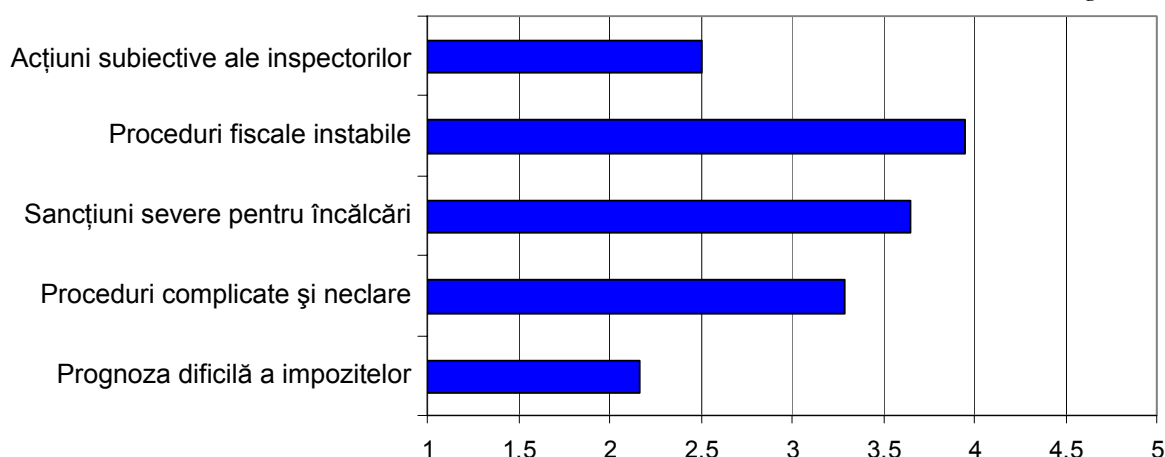

Situația a fost clară încă la începutul reformelor [1]. În rezultat, avem că la întreprinderile mici rămâne de 1,5 ori mai puțin profit decât la cele mari și pe domeniu în general. În anii 1991-1992 situația economică a întreprinderilor mici și micro a început să se înrăutățească tot mai mult, micșorându-se profilul și rentabilitatea producției. Și aceasta datorită impozitării nediferențiate.

Atenționările asupra acestei situații au fost periodice, cicluri mari de lucrări economice au semnalat faptul dat; se poate constata o consecvență doar în ce privește lipsa unei politici economice în domeniul micului business. Suntem nevoiți să constatăm sau, cel puțin, să înaintăm ipoteza persistenței unor standarde duble: politica economică declarată vis-à-vis de micul business este inversă celei implementate și promovate la nivelul instituțiilor publice.

În anii 2003-2004 situația s-a schimbat doar exclusiv sub aspect temporal. O întreprindere plătește în medie 8,5 impozite și taxe. Din Diagrama 2 deducem că sistemul de impozitare, procedurile fiscale sunt instabile, complică activitatea antreprenorială.

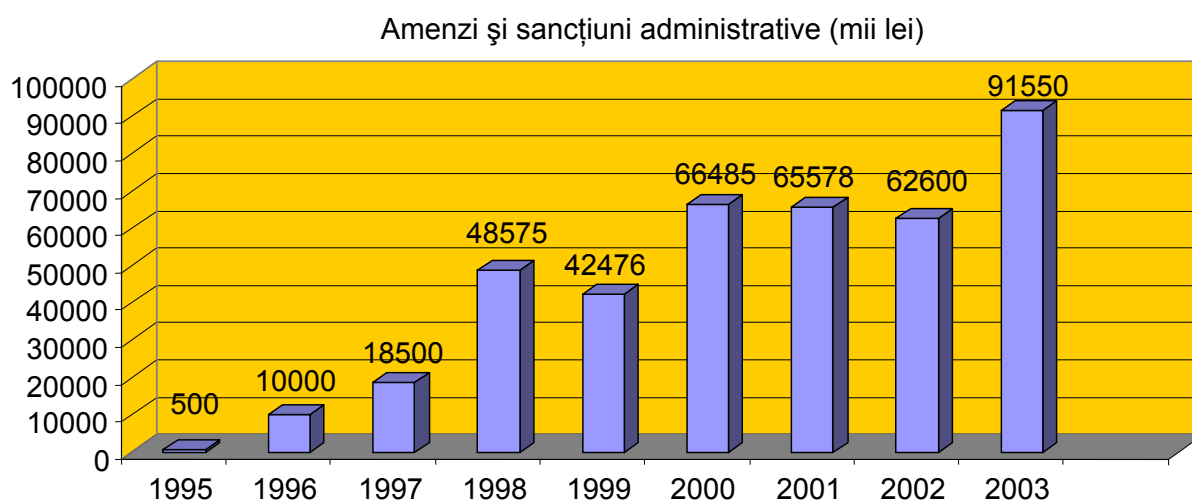
Diagrama 2

Sursa: ProEra Grup

Este de menționat că procedurile fiscale instabile persistă de mai mulți ani și că există bariere în calea îmbunătățirii mediului de afaceri. Dacă în 1995 în bugetul de stat a fost planificată colectarea a 500 mii lei amenzi, apoi în 2003 suma dată este de 91 mln. 550 mii lei, adică în timp de 9 ani a crescut de 183,1 ori !!! (a se vedea Diagrama 3). Iar faptul că în 2006 au fost planificate doar 80 mln. lei nu schimbă situația.

Diagrama 3

Sursa: Bugetul de stat

O mare plagă este pregătirea slabă a funcționarilor publici, care elaborează și promovează proceduri complicate și neclare. În virtutea acestor situații și a unor factori macro- și microeconomici de mare importanță,

micul business a fost împins, de facto, spre comerț. Necesitatea de a supravețui într-un mediu agresiv face ca inițiativa privată să ocupe nișele cele mai adecvate pentru obținerea profitului. În Moldova comerțul în micul business deține de mai bine de 7 ani cota de 47-48%.

Se consideră, totuși, că Moldova are o economie deschisă și practicile în domeniul comerțului pot avea, în principiu, un impact important asupra sărăciei. Cu toate că barierele formale în fața comerțului sunt relativ puține în Moldova, barierele neformale sunt severe și restrictive. Practicile vamale sunt greoaie și cu un cunoscut iz de corupție răspândit. În rezultat, se impune un cost asupra importării și exportării bunurilor în Moldova, cu impact ulterior asupra prețurilor, salariilor, altor surse de venit ale gospodăriilor casnice. Accesul greu la piețele Uniunii Europene influențează serios asupra bunăstării gospodăriilor casnice din Moldova. Reorientarea politicii economice oficiale spre standardele UE ne face să abordăm mai optimist problema, dar fără a evita considerentele de concurență acerbă în acest spațiu, totodată să constatăm că tradițiile autohtone ale economiei de piață se cer reformate în mod radical.

Referințe:

1. Рыбак Г. Анализ налогового регулирования малого бизнеса в республике. - Кишинев: НИИ МЕ, 1993.

Prezentat la 13.02.2007